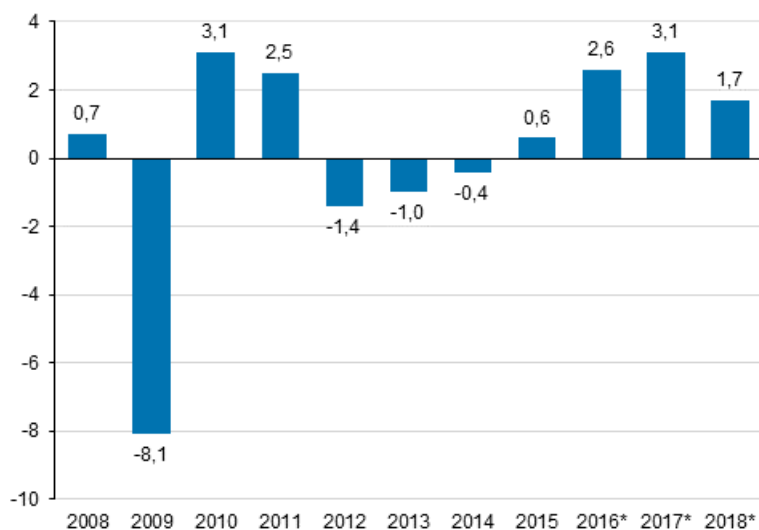

Kansantalouden tilinpito 2018

Bruttokansantuote kasvoi 1,7 prosenttia vuonna 2018

Bruttokansantuotteen volyymi kasvoi 1,7 prosenttia vuonna 2018 Tilastokeskuksen tietojen mukaan. Kasvu oli 1,7 prosenttia myös edellisellä laskentakierroksella kesäkuussa. Kansantalouden tilinpidon koko aikasarjaa on päivitetty vuodesta 1975 alkaen. Tällä ei ole suurta vaikutusta bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutoksiin, mutta tehdyt muutokset nostavat arvonlisäyksen tasoa erityisesti 2010-luvulla.

Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, prosenttia

Bruttokansantuote eli tavaroiden ja palveluiden tuotannossa aikaansaatu arvonlisäys oli 234 miljardia euroa vuonna 2018. Bruttokansantuotteen arvo kasvoi suhteessa kesäkuussa julkastuihin tietoihin 2,4 miljardia euroa vuonna 2018 ja noin 1–2 miljardia vuodessa koko ajanjaksolla 2010–2018. Tasoa nostivat tuotokseen tehdyt kattavuuskorjaukset. Aikasarjajarkorjauksia tehdään kansantalouden tilinpidossa säännöllisesti viiden vuoden välein kuten muissakin EU-maissa. Niillä pidetään yllä tilinpidon ajantasaisuutta sekä kansainvälistä vertailukelpoisuutta.

Arvonlisäys

Suhteessa kesäkuussa julkaistuihin tietoihin vuoden 2018 käypähintainen arvonlisäys kasvoi 2,4 miljardia euroa 202 miljardiin euroon. Vuoden 2017 arvonlisäys kasvoi 1,9 miljardia euroa. Arvonlisäyksen kasvu

johtui pääasiassa palveluihin tehdyistä kattavuuskorjauksista. Vastaavia muutoksia on tehty koko 2010-luvulle ja joidenkin erien osalta pidempään.

Aikasarjakorjattuun sarjaan on lisätty muun muassa rahoitukseen ja vakuutukseen sekä harmaaseen ja laittomaan talouteen liittyviä eriä.

Rahoitussektorilla arvonlisäyksen kasvuun vaikuttivat liiketoiminnan muiden tuottojen lisäys tuotokseen sekä rahoitusta palvelevassa toiminnassa tuotoksen ja välituotekäytön tietojen tarkentuminen.

Myös asumisen ja rakentamisen tasoihin on tehty aikasarjakorjauksia.

Tuotos ja välituotekäyttö

Aikasarjakorjauksessa on tehty myös muutoksia, joilla on suuri vaikutus tuotokseen ja välituotekäyttöön, mutta ei arvonlisäykseen. Nämä asumiseen ja paikallishallintoon kohdistuvat muutokset laskevat tuotosta ja välituotekäyttöä saman verran ja eivät siten muuta arvonlisäystä käyvin hinnoin. Arvonlisäys lasketaan tuotoksen ja välituotekäytön erotuksena.

Asumisen välituotekäyttöön ja tuotokseen sisältyvä energian kulutus on siirretty aikasarjakorjauksessa kotitalouksien kulutusmenoksi. Muutos vaikuttaa kotitalouksien kulutusmenojen sisäiseen jakoon (vuokrien ja energian välillä), mutta ei tasoon. Jatkossa vuokrat ovat ns. kylmävuokria, mikä on yhdenmukainen käytäntö muiden EU-maiden kanssa. Se on myös linjassa ympäristötilinpidon nykyisen kirjaustavan kanssa.

Paikallishallintosektorin sisäisiä eriä on eliminoitu vuosilta 2004–2014. Erät koostuvat terveydenhuollon kuntayhtymien sisäisistä ostoista ja myynneistä, jotka eliminoinnin jälkeen vähentävät paikallishallinnon markkinatuotosta ja välituotekäyttöä. Kyseiset erät ovat sisältyneet myös julkisyhteisöjen kokonaistuloihin ja -menoihin, jolloin eliminointi vaikuttaa myös näihin vähentävästi. Eliminoinnit kohdistuvat kyseisiin eriin samansuuruisina, jolloin eliminoinneilla ei ole vaikutusta julkisyhteisöjen alijäämään.

Investoinnit

Investointien taso nousi vuoden 2018 osalta 2,9 miljardilla eurolla, noin 5 prosentilla. Investointien vuosimuutoksiin tasokorjauksella ei ollut suurta vaikutusta. Vuoden 2018 investointien volyyymi nousi 3,3 prosenttia edellisvuodesta

Investoinneissa merkittävimmät muutokset tehtiin talonrakennusinvestointien tasoihin. Muutokset liittyvät talonrakentamisen tuotannon korjauksiin. Myös maa- ja vesirakennusinvestointien sekä koneinvestointien tasoja korotettiin aikasarjakorjauksen yhteydessä.

Yksityiset kulutusmenot

Kotitalouksien kulutusmenojen aikasarjaa korjattiin nyt vuoden 2016 kulutustutkimuksen tulosten perusteella. Kulutustutkimuksen tulosten huomioiminen vaikutti kotitalouksien kulutusmenojen aikasarjaan niin, että kokonaistaso hieman laski. Kotitalouksien kulutusmenoihin tehtiin myös muita, lähinnä asumiseen ja vakuutussektoriin liittyviä aikasarjakorjauksia.

Kotitalouksien kulutusmenoihin on tämän aikasarjakorjauksen yhteydessä tehty myös laskentatasoa kokeva luokitusmuutos, joka nostaa laskettavien luokkien määrää.

Ulkomaat

Tehtaattomaan tuotantoon liittyvä määritelmämuutos ulotettiin nyt vuosille 1999–2005. Tämä laski palveluviennin tasoa ja nosti tavaraviennin tasoa näiden vuosien osalta, mutta ei vaikuttanut kokonaisviennin tasoon. Tuoremmille vuosille muutos on tehty jo aikaisemmin.

Aikasarjakorjauksen myötä kansantalouden tilinpidon ja maksutaseen aikasarjoja on yhtenäistetty. Tässä yhteydessä ulkomaankaupan lukuihin on tehty joitain muutoksia. Muun muassa projektitoimitusten käsittelyä on muutettu, joka vaikuttaa laskevasti palveluviennin ja -tuonnin tasoihin, mutta ei nettovientiin.

Eräistä merkittävistä yritysjärjestelyistä saatiin aikaisempaa tarkempaa tietoa. Nämä tiedot vaikuttavat Suomesta maksettuihin ja Suomen saamiin omaisuustuloihin. Myös sijoitusrahastoista saatujen tulojen aikasarjaa on muutettu uusien lähdeaineistojen mukaisiksi. Tämä korjaus kasvatti Suomeen maksettuja omaisuustuloja.

Omaisuustuloerät ulkomailta Suomeen ja Suomesta ulkomaille eivät vaikuta bruttokansantuotteeseen, mutta ne huomioidaan bruttokansantulossa.

Muutoksia tässä tilastossa

Syksyn 2019 aikasarjakorjaukseen ei sisälly perustavanlaatuisia uudistuksia, mutta uudistuksen myötä kansantalouden tilinpidon tiedot kuvaavat aiempaa paremmin talouden rakennetta ja siinä tapahtuneita muutoksia.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Bruttokansantuote (BKT) 1975-2018* (Korjattu 9.10.2019).....	5
Liitetaulukko 2. Volyymin vuosimuutosten tarkentuminen, % (Korjattu 2.10.2019).....	6
Tietojen tarkentuminen.....	7
Laatuseloste: Kansantalouden tilinpito.....	8

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Bruttokansantuote (BKT) 1975-2018* (Korjattu 9.10.2019)

Korjaus 9.10.2019. Korjatut luvut on merkitty punaisella.

Vuosi	Käypiin hintoihin, milj. euroa	Volyymisarja, viitevuosi 2010, milj. euroa	Arvon muutos, %	Volyymin muutos, %	Hinnan muutos, %	BKT asukasta kohti, käypiin hintoihin, euroa	BKT asukasta kohti, volyymisarja, viitevuosi 2010, euroa
1975	18 145	78 701	.	.	.	3 851	16 704
1976	20 604	79 066	13,6	0,5	13,0	4 360	16 731
1977	22 614	79 288	9,8	0,3	9,4	4 772	16 731
1978	25 051	81 746	10,8	3,1	7,4	5 271	17 201
1979	29 056	87 584	16,0	7,1	8,3	6 098	18 382
1980	33 657	92 482	15,8	5,6	9,7	7 042	19 350
1981	38 067	93 658	13,1	1,3	11,7	7 931	19 512
1982	42 803	96 532	12,4	3,1	9,1	8 868	19 999
1983	47 752	99 507	11,6	3,1	8,2	9 834	20 492
1984	53 460	102 695	12,0	3,2	8,5	10 951	21 036
1985	58 245	106 306	9,0	3,5	5,2	11 881	21 685
1986	62 693	109 195	7,6	2,7	4,8	12 747	22 202
1987	67 716	113 066	8,0	3,5	4,3	13 730	22 924
1988	76 723	118 925	13,3	5,2	7,7	15 511	24 042
1989	85 891	124 934	11,9	5,1	6,6	17 301	25 166
1990	90 959	125 737	5,9	0,6	5,2	18 241	25 216
1991	86 899	118 303	-4,5	-5,9	1,5	17 332	23 596
1992	84 782	114 374	-2,4	-3,3	0,9	16 815	22 684
1993	85 708	113 586	1,1	-0,7	1,8	16 917	22 419
1994	90 749	118 055	5,9	3,9	1,9	17 835	23 201
1995	98 549	123 033	8,6	4,2	4,2	19 294	24 087
1996	102 083	127 545	3,6	3,7	-0,1	19 920	24 889
1997	110 807	135 624	8,5	6,3	2,1	21 559	26 387
1998	120 474	143 025	8,7	5,5	3,1	23 377	27 753
1999	126 916	149 289	5,3	4,4	0,9	24 570	28 901
2000	136 442	157 908	7,5	5,8	1,6	26 359	30 506
2001	144 628	162 029	6,0	2,6	3,3	27 877	31 231
2002	148 486	164 795	2,7	1,7	0,9	28 552	31 688
2003	151 749	168 097	2,2	2,0	0,2	29 110	32 246
2004	158 758	174 807	4,6	4,0	0,6	30 366	33 435
2005	164 687	179 666	3,7	2,8	0,9	31 392	34 248
2006	172 897	186 903	5,0	4,0	0,9	32 831	35 490
2007	187 072	196 807	8,2	5,3	2,8	35 372	37 213
2008	194 265	198 350	3,8	0,8	3,0	36 561	37 330
2009	181 747	182 334	-6,4	-8,1	1,8	34 042	34 152
2010	188 143	188 143	3,5	3,2	0,3	35 079	35 079
2011	197 998	192 936	5,2	2,5	2,6	36 746	35 806
2012	201 037	190 240	1,5	-1,4	3,0	37 133	35 138
2013	204 321	188 524	1,6	-0,9	2,6	37 566	34 662
2014	206 897	187 836	1,3	-0,4	1,6	37 876	34 386

Korjaus 9.10.2019. Korjatut luvut on merkitty punaisella.

	Käypiin hintoihin, milj. euroa	Volyymisarja, viitevuosi 2010, milj. euroa	Arvon muutos, %	Volyymin muutos, %	Hinnan muutos, %	BKT asukasta kohti, käypiin hintoihin, euroa	BKT asukasta kohti, volyymisarja, viitevuosi 2010, euroa
2015	211 516	188 889	2,2	0,6	1,7	38 594	34 466
2016*	217 484	193 853	2,8	2,6	0,2	39 576	35 276
2017*	225 785	199 768	3,8	3,1	0,7	40 991	36 267
2018*	234 453	203 107	3,8	1,7	2,1	42 503	36 820

Liitetaulukko 2. Volyymin vuosimuutosten tarkentuminen, % (Korjattu 2.10.2019)**Korjaus 2.10.2019.** Korjatut luvut on merkitty punaisella

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bruttokansantuote markkinahintaan	1. julkistus	5,5	4,4	0,9	-7,8	3,1	2,9	-0,2	-1,4	-0,1	0,4	1,6	3,0	2,2
	Edellinen julkistus	4,1	5,2	0,7	-8,3	3,0	2,6	-1,4	-0,8	-0,6	0,5	2,8	3,0	1,7
	Uusin julkistus	4,0	5,3	0,8	-8,1	3,2	2,5	-1,4	-0,9	-0,4	0,6	2,6	3,1	1,7
	Tarkentuminen, %-yks. (uusin miinus ensimmäinen)	-1,5	0,9	-0,1	-0,3	0,1	-0,4	-1,2	0,5	-0,3	0,2	1,0	0,1	-0,5
Tuonti	1. julkistus	5,4	4,1	-1,3	-22,3	2,6	0,1	-3,7	-1,8	-1,4	-1,2	2,0	2,6	4,2
	Edellinen julkistus	6,7	7,4	7,9	-16,9	6,5	6,0	1,6	0,5	-1,3	2,7	5,4	4,0	4,1
	Uusin julkistus	6,6	7,4	8,0	-17,0	6,3	6,2	1,1	0,1	-0,9	1,8	5,8	4,1	5,0
	Tarkentuminen, %-yks. (uusin miinus ensimmäinen)	1,3	3,3	9,3	5,3	3,7	6,1	4,8	1,9	0,5	3,0	3,8	1,5	0,8
Vienti	1. julkistus	10,7	4,8	-1,1	-24,3	5,1	-0,8	-1,4	0,3	-0,4	0,4	0,7	8,3	1,5
	Edellinen julkistus	10,1	9,1	6,6	-20,1	6,2	2,0	1,2	1,1	-2,7	0,8	3,5	7,6	1,1
	Uusin julkistus	9,8	9,0	6,6	-20,1	6,2	2,0	0,2	0,6	-1,9	0,6	3,7	8,8	2,2
	Tarkentuminen, %-yks. (uusin miinus ensimmäinen)	-0,9	4,2	7,7	4,2	1,1	2,8	1,6	0,3	-1,5	0,2	3,0	0,5	0,7
Kulutusmenot	1. julkistus	2,3	2,8	1,9	-1,3	1,9	2,6	1,4	-0,3	-0,1	0,8	1,4	1,4	1,5
	Edellinen julkistus	3,2	2,8	2,0	-1,4	2,1	2,0	0,4	0,0	0,4	1,1	2,1	0,7	1,8
	Uusin julkistus	3,1	2,8	1,9	-1,5	2,0	1,9	0,4	0,0	0,4	1,7	2,1	0,7	2,0
	Tarkentuminen, %-yks. (uusin miinus ensimmäinen)	0,8	0,0	0,0	-0,2	0,1	-0,7	-1,0	0,3	0,5	0,9	0,7	-0,7	0,5
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	1. julkistus	5,1	7,6	1,0	-13,4	0,8	4,6	-2,9	-4,6	-5,1	-1,1	5,2	6,3	3,2
	Edellinen julkistus	1,3	10,0	0,3	-12,5	1,1	4,1	-1,9	-4,9	-2,6	0,7	8,6	5,2	3,1
	Uusin julkistus	1,4	10,3	0,6	-12,0	2,3	3,9	-0,3	-4,6	-1,8	0,3	8,9	4,0	3,4
	Tarkentuminen, %-yks. (uusin miinus ensimmäinen)	-3,7	2,7	-0,4	1,4	1,5	-0,7	2,6	0,0	3,3	1,4	3,7	-2,3	0,2

Tietojen tarkentuminen

Volyymin vuosimuutosten tarkentuminen, % (Korjattu 2.10.2019)

Korjaus 2.10.2019. Korjatut luvut on merkitty punaisella		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bruttokansantuote markkinahintaan	1. julkistus	5,5	4,4	0,9	-7,8	3,1	2,9	-0,2	-1,4	-0,1	0,4	1,6	3,0	2,2
	Edellinen julkistus	4,1	5,2	0,7	-8,3	3,0	2,6	-1,4	-0,8	-0,6	0,5	2,8	3,0	1,7
	Uusin julkistus	4,0	5,3	0,8	-8,1	3,2	2,5	-1,4	-0,9	-0,4	0,6	2,6	3,1	1,7
	Tarkentuminen, %-yks. (uusin miinus ensimmäinen)	-1,5	0,9	-0,1	-0,3	0,1	-0,4	-1,2	0,5	-0,3	0,2	1,0	0,1	-0,5
Tuonti	1. julkistus	5,4	4,1	-1,3	-22,3	2,6	0,1	-3,7	-1,8	-1,4	-1,2	2,0	2,6	4,2
	Edellinen julkistus	6,7	7,4	7,9	-16,9	6,5	6,0	1,6	0,5	-1,3	2,7	5,4	4,0	4,1
	Uusin julkistus	6,6	7,4	8,0	-17,0	6,3	6,2	1,1	0,1	-0,9	1,8	5,8	4,1	5,0
	Tarkentuminen, %-yks. (uusin miinus ensimmäinen)	1,3	3,3	9,3	5,3	3,7	6,1	4,8	1,9	0,5	3,0	3,8	1,5	0,8
Vienti	1. julkistus	10,7	4,8	-1,1	-24,3	5,1	-0,8	-1,4	0,3	-0,4	0,4	0,7	8,3	1,5
	Edellinen julkistus	10,1	9,1	6,6	-20,1	6,2	2,0	1,2	1,1	-2,7	0,8	3,5	7,6	1,1
	Uusin julkistus	9,8	9,0	6,6	-20,1	6,2	2,0	0,2	0,6	-1,9	0,6	3,7	8,8	2,2
	Tarkentuminen, %-yks. (uusin miinus ensimmäinen)	-0,9	4,2	7,7	4,2	1,1	2,8	1,6	0,3	-1,5	0,2	3,0	0,5	0,7
Kulutusmenot	1. julkistus	2,3	2,8	1,9	-1,3	1,9	2,6	1,4	-0,3	-0,1	0,8	1,4	1,4	1,5
	Edellinen julkistus	3,2	2,8	2,0	-1,4	2,1	2,0	0,4	0,0	0,4	1,1	2,1	0,7	1,8
	Uusin julkistus	3,1	2,8	1,9	-1,5	2,0	1,9	0,4	0,0	0,4	1,7	2,1	0,7	2,0
	Tarkentuminen, %-yks. (uusin miinus ensimmäinen)	0,8	0,0	0,0	-0,2	0,1	-0,7	-1,0	0,3	0,5	0,9	0,7	-0,7	0,5
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	1. julkistus	5,1	7,6	1,0	-13,4	0,8	4,6	-2,9	-4,6	-5,1	-1,1	5,2	6,3	3,2
	Edellinen julkistus	1,3	10,0	0,3	-12,5	1,1	4,1	-1,9	-4,9	-2,6	0,7	8,6	5,2	3,1
	Uusin julkistus	1,4	10,3	0,6	-12,0	2,3	3,9	-0,3	-4,6	-1,8	0,3	8,9	4,0	3,4
	Tarkentuminen, %-yks. (uusin miinus ensimmäinen)	-3,7	2,7	-0,4	1,4	1,5	-0,7	2,6	0,0	3,3	1,4	3,7	-2,3	0,2

Laatuseloste: Kansantalouden tilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1

Kansantalouden tilinpito on laaja, tilastoihin perustuva kokonaisjärjestelmä, jolla kuvataan kansantalouden toimintaa. Kansantalouden tilinpidon tarkoituksena on tuottaa taloustoimiin ja niiden luokituksiin perustuva systemaattinen kuva kansantalouden rakenteesta ja sen muutoksista.

Kansantalouden tilinpidossa kuvataan kaikkien kansantaloudessa toimivien yksiköiden taloudellista (eli rahassa mitattavaa) toimintaa. Tilinpidossa esitetään Suomen kansantalouden tilaa ja kehitystä kuvaavat keskeiset tunnusluvut, bruttokansantuote ja bruttokansantulo sekä näiden komponentit. Kansantalouden tuotantoa, tuloja, tulojen käyttöä ja pääoman muodostusta kuvataan sektoreittain. Tuotanto-, työllisyys- ja pääoman muodostustiedot esitetään myös toimialoittain. Kansantalouden tilinpitoa voidaan käyttää analysoitaessa kansantalouden rakennetta, yksittäisiä osia tai piirteitä, kansantalouden kehitystä ajankohdasta toiseen tai kansantalouden suhdetta toisiin kansantalouksiin.

1.2

Kansantalouden tilinpidon järjestelmä käyttää kuvauksessaan tilastoyksiköitä ja niiden ryhmittelyjä (institutionaaliset yksiköt ja sektorit; toimipaikat ja toimialat; kotimaa ja ulkomaat; virrat ja varannot; tuotteet panos-tuotoskehikossa). Yksiköiden välillä ja sisällä tapahtuvia taloustoimia käytetään tilinpidon kuvauksen välineenä. Keskeisiä käsitteitä ovat bruttokansantuote, (brutto)kansantulo, käytettävissä oleva tulo, kulutusmenot, säästö ja nettoluotonanto/-otto. Käytetyt luokitukset liittyvät tilastoyksiköihin: institutionaalinen sektoriluokitus, toimialaluokitus, tuottajatyypiluokitus, tuoteluokitus, tasapainoerien ja taloustoimien luokitus, julkisyhteisöjen tehtäväluokitus, kulutus- ja pääomatarvikkeiden luokitukset. Kansantalouden tilinpito käyttää laajasti Tilastokeskuksen talous- ja sosiaalitalastoja, lisäksi käytetään hallinnollisia aineistoja mm. julkisen talouden laskelmia sekä Tilastokeskuksen ulkopuolella tuotettuja talustilastoja ja eräitä erityistilastoja ja -tietoja suoraan niiden tuottajilta.

1.3

Pääomakantalaskelmissa kuvataan kansantalouden tavaroiden ja palvelujen tuotannossa käytettävää kiinteää pääomavarantoa, fyysistä poistumaa sekä arvon vähenemistä eli pääoman kulumista. Pääomakantalaskelmien tietoja käytetään kansantalouden tilinpidon mm. kiinteän pääoman kulumisen estimaatteina sekä tuottavuuslaskelmissa. Kiinteän pääoman varanto on keskeinen lähtökohta kansanvarallisuuden määrittämisessä.

1.4

Kansantalouden tilinpidon historialliset sarjat pohjautuvat ns. kasvututkimukseen eli tutkimusprojektiin, jossa sarjojen pohjatiedot on rakennettu. Aikasarjat, joihin julkaistavat tilastot perustuvat, on julkaistu ensi kerran vuonna 1988 (Hjerppe, Riitta: Suomen talous 1860 - 1985: Kasvu ja rakennemuutos. Suomen Pankin julkaisuja, Kasvututkimuksia XIII). Tilastokeskus on jatkanut tutkimuksen aikasarjoja tilastovuodesta 1975 eteenpäin päivittyneillä kansantalouden tilinpidon tiedoilla. Aikasarjojen volyyymi- ja hintaindeksit on ketjutettu ja käypähintaiset tiedot ovat ketjuttamattomia.

1.5

Kansantalouden tilinpitoa koskeva perussäädös on Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetus 549/2013 (EKT 2010). Se perustuu kansainväliseen kansantalouden tilinpidon suositukseen System of National Accounts, 2008. EU:n tasolla on lisäksi runsaasti tarkentavaa lainsäädäntöä ja ohjeistusta.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

2.1

Kansantalouden tilinpito on muista talous- ja sosiaalitalastoista johdettu tilasto, joka laaditaan EU:n asetuksessa ja SNA:ssa määriteltyjen käsitteiden, luokitusten ja tilirakenteiden mukaisesti. Tilinpito on luonteeltaan kokonaistutkimus, jossa tulee arvioida myös ne talouden alueet, joista ei ole perustilastointia

tai rekisteröintiä saatavissa, kuten esimerkiksi harmaa talous. Kansantalouden tilinpidon kohde on määritetty alueellisesti (domestic ja national käsitteet) talousyksikön sijainnin mukaan ja taloustoimien luonteen mukaan. Talouden kuvaus rajataan SNA:ssa ja ESA:ssa esitetyn rajauksen mukaisesti. Esimerkiksi kotitalouksien sisällä tehtävät palkattomat kotitaloustyöt eivät ole tuotantoa kansantalouden tilinpidossa.

Pääomakantatiedot pohjautuvat kansantalouden tilinpidon kiinteän pääoman bruttomuodostustietoihin (investointeihin). Pääomakanta estimoidaan investointi-kertymämenetelmään perustuvalla laskentamallilla. Kertymämenetelmässä käytetään pitkiä investointisarjoja, hintaindeksejä sekä oletuksia pääomatarvikkeiden eloonjäämis-/kuolleisuusfunktion muodosta ja keskimääräisistä käyttöistä. Investointikertymämenetelmää täydennetään kyselyillä ja hallinnollisilla aineistoilla.

Historiallisten aikasarjojen laadintamenetelmiä on kuvailtu Hjerpen alkuperäisteoksessa. Teosta voi lukea verkossa pdf-muodossa seuraavasta linkistä: [Suomenpankki](#).

Useat kansantalouden tilinpidon tiedot lasketaan sekä käypiin että kiinteisiin hintoihin. Kiinteähintaisissa laskelmissa siirryttiin vuonna 2006 takautuvasti viiden vuoden välein vaihdettavasta kiinteästä perusvuodesta vuosittain vaihtuvaan perusvuoteen eli perusvuosi on aina edellinen vuosi. Indeksikaava säilyi kuitenkin edelleen Laspeyres-tyyppisenä. Kiinteähintaiset aikasarjat julkaistaan volyymisarjoina, joiden viitevuosi on 2010.

Laadintamenetelmistä löytyy lisää informaatiota osoitteesta: [Menetelmäseloste](#).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

3.1

Kansantalouden tilinpidon sisältö, käsitteet, määritelmät ja laskentamenetelmät ovat tarkasti määriteltyjä (vrt. 1.3.). EU valvoo noudattamista säännönmukaisesti ja laskentamenetelmistä on kirjoitettu EU:n määräämät yksityiskohtaiset menetelmäkuvaukset (ks. linkki kohdassa 5). Erityisesti on huomattava, että perusaineistoista puuttuvasta ns. piilotaloudesta (harmaa ja laiton talous) on tehty erillisiä selvityksiä ja tutkimuksia ja näiden perusteella on täydennetty kansantalouden tilinpidon laskelmia.

3.2

Kansantalouden tilinpito käyttää kaikkia mahdollisia lähdeaineistoja. Näiden antama kuva taloudesta ei yleensä ole ristiriidaton. Tilinpidon laadinnassa on siten voitava päätellä eri lähteiden tiedon laatu ja käyttökelpoisuus. Käytännössä varsinkin ennakkotietojen osalta tiedot ovat puutteellisia. Tarkkuustasoa kuvastaa ennakkolisissa kansantalouden tilinpidossa oleva tilastollinen ero, joka ilmentää sitä kysynnän ja tarjonnan välistä eroavuutta, jota ei ole voitu selvittää. Ero esitetään tietoja julkaistaessa. Lopullisissa tiedoissa kysynnän ja tarjonnan tasapainotus tehdään tarkalla tuoteryhmätasolla eikä tilastollista eroa esiinny.

Kansantalouden tilinpidon sektoreittaisia nettoluotonantoja verrataan rahoitustilinpidossa laskettuihin nettoluotonantoihin, jotka perustuvat eri lähteisiin kuin ns. reaalitylinpito. Sektoreittaisten nettoluotonantojen välinen ero julkaistaan rahoitustilinpidossa.

Investointikertymämenetelmän tuottamia pääomakantatietoja verrataan Tilastokeskuksen kyselyihin ja muihin hallinnollisiin aineistoihin. Myös investointikertymämenetelmän elinikäoletuksia verrataan kyselyihin.

3.3

Tilinpidon tarkkuutta ja osuvuutta seurataan säännöllisesti ja ennakkolukujen muuttumista tarkkaillaan. Lopulliset tiedot valmistuvat noin kaksi vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen. Tämänkin jälkeen tehdään aika ajoin aikasarjatarjontatarkistuksia taaksepäin. Tietojen tarkentuminen on seurausta lähdeaineistojen täydentymisestä ja tarkentumisesta. Asiaa on selostettu tarkemmin kohdassa 4. (julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus).

Yksittäisten aggregaattien revisiot voivat olla huomattaviakin. Viime vuosina on esimerkiksi ulkomaisiin taloustoimiin (palvelujen vientiin ja tuontiin sekä omaisuustuloihin ja -menoihin) jouduttu joskus tekemään useiden miljardien eurojen revisioita. Myös investoinnit ja varastomuutos ovat joskus tarkentuneet merkittävästi. Kaikkein vähiten revisioituvat julkisyhteisöjen tiedot.

Bruttokansantuotteen vuotuinen volyymimuutos on harvoin tarkentunut enemmän kuin yhden prosenttiyksikön ensimmäisestä ennakkotiedosta tuoreimpaan tietoon.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ensimmäiset vuositilinpidoen ennakkotiedot vuodesta t valmistuvat vuoden t+1 maaliskuun puolivälissä. Ensimmäinen versio on tietosisällöltään suppeampi kuin varsinainen kansantalouden tilinpito. Tietosisältö vastaa neljännesvuosittaisen kansantalouden tilinpidoen tietosisältöä (jonka ensimmäinen versio on julkaistu jo helmi-maaliskuun vaihteessa), mutta sisältää lisäksi myös sektoritilien ennakkotiedot.

Vuositalinpidoen toinen versio valmistuu vuoden t+1 kesäkuun puolivälissä. Tällöin laaditaan ensimmäisen kerran kansantalouden tilinpito vuodesta t kaikkien reaalitylinoen tilien osalta, mutta tarkkuustaso ei ole vielä lopullinen.

Kolmas versio valmistuu vuoden t+2 maaliskuun puolivälissä. Se julkaistaan noin 90 toimialan tarkkuudella. Neljäs ja lopullinen versio ilmestyy vuoden t+3 maaliskuussa, se pohjautuu marraskuussa valmistuneisiin yksityiskohtaisiin tarjonta- ja käyttötaulukoihin.

Esimerkki vuoden 2011 kansantalouden tilinpidoen eri versioiden valmistumisajoista:

Versio	Valmistumiskuukausi
1	Maaliskuu 2019
2	Kesäkuu 2019
3	Maaliskuu 2020
4	Maaliskuu 2021

Kun kansantalouden tilinpidoen eri versioita laaditaan, käytetään hyväksi kaikki käytettävissä olevat tiedot. Kullakin kerralla vain osa tiedoista muuttuu.

Ensimmäistä versiota laadittaessa (maaliskuussa vuonna t+1) käytettävissä ovat neljännesvuositilinpidoen lähdeaineisto sekä esimerkiksi kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvot ja valtion kirjanpito tiedot 12 kuukaudelta. Luvut julkaistaan sektoreittain ja toimialoittain neljännesvuositilinpidoen tarkkuudella.

Toista versiota laadittaessa (kesäkuussa vuonna t+1) useat lähteet ovat tarkentuneet, mutta esimerkiksi toimialoittaisia yritysten tilinpäätöstietoja on osalta toimialoja ja ne ovat ennakkollisia. Tiedot sisältävät tarkemmat toimiala- ja sektoritasot (ei vielä kaikkia tarkimman tason tietoja).

Kolmatta versiota laadittaessa (maaliskuussa vuonna t+2) uutena tietoaineistona on käytettävissä muun muassa verotusaineisto. Lopullisina tilastoina käytettävissä ovat mm. kuntien ja kuntayhtymien taloustilastot, yritys- ja toimipaikkarekisteri, toimialoittaiset yritysten tilinpäätöstiedot ja teollisuuden tuotantotilasto. Tietosisällön laajuus on lopullinen.

Neljättä versiota laadittaessa (maaliskuussa vuonna t+3) ei käytettävissä ole enää uusia lähdetilastoja tai aineistoja, ellei jonkin lähdetilaston ilmestyminen ole poikkeuksellisesti viivästynyt. Tiedot pohjautuvat tuotekohtaisiin tarjonta- ja käyttötaulukoihin, jotka muodostavat lopullisen kansantalouden tilinpidoen. Nämä lopulliset luvut laaditaan tuotetasolla tasapainotettuna normaalisti marraskuussa t+2 ja tiedot otetaan mukaan vuositilinpitoon maaliskuussa t+3.

Pidemmällä aikavälillä voidaan myös aikasarjoja taaksepäin joutua muuttamaan esimerkiksi laskentamenetelmien, luokitusten tai käsitteiden muuttamisen takia. Kiinteähintaiset sarjat lasketaan käyttäen edellistä vuotta perusvuotena ja ketjuttamalla volyymisarjat tiettyyn viitevuoteen.

Pääomakantatiedot päivitetään kaksi kertaa vuodessa, maaliskuu- ja kesäkuussa.

Historialliset aikasarjat päivitetään uusimpien vuosien kohdalta vuosittain.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

5.1

Tiedot julkistetaan Tilastokeskuksen verkkosivuilla. Tilastotietokannat sisältävät yksityiskohtaisimman aineiston. Ensimmäisestä ennakkotiedosta järjestetään tiedotustilaisuus. Lisäksi tilastotiedot raportoidaan EU:n tilastovirastolle Eurostatille ja sitä kautta ne tulevat julkaistavaksi Eurostatin sekä OECD:n tietokannoissa.

5.2

Kansantalouden tilinpidon järjestelmän metatietoja ovat EKT2010 ja SNA2008 (vrt. kohta 1.3.) sekä eräät muut menetelmäkäsikirjat, joita on lueteltu mm. [Eurostatin verkkosivuilla](#).

Kansantalouden tilinpito -tilaston kotisivuilta löytyy [Suomen laskentamenetelmän kuvaus](#).

Muita metatietoja ovat esim. Tilastokeskuksen käsitetietokannan tiedot sekä toimiala- ja sektoriluokitukset talousluokitukset -sivulla.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Kansantalouden tilinpidon luvuista on saatavissa yhdenmukainen aikasarja vuositasolla alkaen vuodesta 1975. Lisäksi on historiallisia sarjoja, joista pisimmät alkavat vuodesta 1860. Kansantalouden tilinpidon tiedot ovat vertailtavissa muiden maiden vastaaviin tietoihin. Parhaiten vertailtavuus toimii EU:n ja OECD:n jäsenmaiden kesken.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansantalouden tilinpito on muista tilastoista johdettu tilasto, jossa yhden tiedon arviointiin useasti käytetään monia eri lähdetilastoja. Tiedoissa saattaa olla eroja tilinpidon käyttämiin lähdetietoihin verrattuna. Lähdetilastojen ja kansantalouden tilinpidon välillä saattaa olla myös käsitteellisiä eroja. Esimerkkeinä mainittakoon tilinpidon pääoman muodostuksen vs. yritysten rakennetilastojen käyttöomaisuuden käsitteet ja käytettävissä olevan tulon käsite tilinpidon ja tulonjakotilaston välillä.

Tilinpito on ainoa käytettävissä oleva koko talouden kehitystä kuvaava yhtenäinen tilasto.

Lisätietoja

Tapio Kuusisto 029 551 3318

Jarkko Kaunisto 029 551 3551

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

kansantalous@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Kansantalouden tilinpito 2018, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1795-8881 (pdf)